

PROGRAMY i DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNO-ZDROWOTNE
REALIZOWANE W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH
w roku szkolnym 2022/2023

PROGRAMY DLA PRZEDSZKOLI

1. PROGRAM EDUKACYJNY „CZYSSTE POWIETRZE WOKÓŁ NAS” dla dzieci w wieku 5-7 lat – przedszkola/szkoły podstawowe.

Cele: Głównym celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub, gdy dorośli palą przy nich tytoń.

Cele szczegółowe programu:

- wykształcenie umiejętności rozpoznawania różnych źródeł dymu (w tym dymu papierosowego)
- zwiększenie wrażliwości dzieci na szkodliwość dymu papierosowego
- zwiększenie wiedzy na temat skutków palenia papierosów
- zwiększenie wrażliwości dzieci na miejsca, w których mogą być narażane na dym.

Grupa docelowa: Program adresowany jest do dzieci 5-cio i 6-cio letnich uczęszczających do przedszkoli, oddziałów szkolnych, uczniów klas 1 szkół podstawowych oraz ich rodziców opiekunów.

Link do programu:

<https://www.gov.pl/web/gis/czyste-powietrze-wokol-nas--program-edukacyjny-dla-przedszkolakow>

2. „KLUB ZDROWEGO PRZEDSZKOLAKA”- dla dzieci w wieku 3-7 lat

Cele: Program ma na celu wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży poprzez właściwe odżywianie i propagowanie aktywności fizycznej, poprawę jakości żywienia dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych, podniesienie świadomości rodziców w kwestii odżywiania dzieci.

Grupa docelowa: Dzieci w wieku przedszkolnym ich rodzice i opiekunowie.

Ramy czasowe: rok szkolny

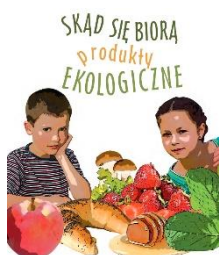
Metody/formy realizacji: pogadanka, prezentacja, praca grupowa,

Materiały / do pobrania: broszura dla nauczyciela, list do rodziców, plakat, kolorowanka, piosenka, ulotki.

Link do programu:

<https://www.gov.pl/web/wsse-katowice/klub-zdrowego-przedszkolaka>

3. „Skąd się biorą produkty ekologiczne” -ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli.

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Grupa, do której skierowany jest nowy program, to dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat.

Główne założenie programu:

- zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne,
- kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych.

Link do programu:

<https://www.gov.pl/web/gis/skad-sie-biora-produkty-ekologiczne>

PROGRAMY DLA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

1. PROGRAM EDUKACYJNY „TRZYMAJ FORMĘ”

Cele: Program ma na celu wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży poprzez właściwe odżywianie i propagowanie aktywności fizycznej, poprawę jakości żywienia dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych, podniesienie świadomości rodziców w kwestii odżywiania dzieci.

Grupa docelowa: uczniowie szkół podstawowych (V-VIII) oraz ich rodzice i opiekunowie, dyrekcje szkół, nauczyciele, społeczność szkolna, pielęgniarki środowiska szkolnego, oraz osoby odpowiedzialne za przygotowywanie posiłków w szkołach, władze lokalne.

Ramy czasowe: rok szkolny

Metody/formy realizacji: Program realizowany jest metodą projektu dzięki czemu wykracza poza podstawę programową i programy nauczania szkoły. Ponadto metody aktywizujące, konkursy, warsztaty, happeningi, eventy, pogadanki, zajęcia praktyczne i inne.

Link do programu:

<https://www.trzymajforme.pl>

2. PROGRAM EDUKACYJNY „BIEG PO ZDROWIE” dla klas IV szkół podstawowych.

Cele: opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego, zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości, palenia papierosów.

Grupa docelowa: uczniowie kl. IV szkół podstawowych, rodzice i opiekunowie, społeczność lokalna.

Ramy czasowe: rok szkolny.

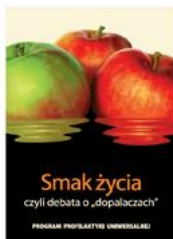
Metody/formy realizacji: metody aktywizujące: dyskusja, wymiana doświadczeń, wywiady, praca w grupach, pogadanka, prelekcja, wystawa, konkurs, event i inne.

Materiały / do pobrania: podręcznik dla nauczyciela, zeszyt ćwiczeń dla ucznia, plakaty, ulotkę informacyjną dla rodziców, filmy edukacyjne dla rodziców i nauczycieli.

Link do programu:

<https://www.gov.pl/web/gis/bieg-po-zdrowie---program-antytytoniowej-edukacji-zdrowotnej>

3. PROGRAM EDUKACYJNY „SMAK ŻYCIA CZYLI DEBATA O DOPALACZACH” – dla uczniów klas VI-VIII szkół podstawowych.

Cele: Celem programu jest dostarczenie młodym ludziom podstawowych informacji na temat „dopalaczy” i zagrożeń wynikających z ich używania, a w konsekwencji zwiększenia ostrożności i zmniejszenia otwartości na kontakty z tymi produktami.

Grupa docelowa: uczniowie szkół podstawowych, ich rodzice i opiekunowie.

Ramy czasowe: rok szkolny

Metody/formy realizacji: Instrument profilaktyki uniwersalnej pt. „Smak życia czyli debata o dopalaczach” bazuje na metodach aktywizujących, a jego zaletą jest uniwersalność, elastyczność oraz prostota zastosowania. Odpowiednio skonstruowany scenariusz umożliwi realizatorom, którzy posiadają podstawowe doświadczenie w pracy dydaktycznej oraz umiejętność stosowania metod aktywizujących skuteczną realizację programu.

Linki do programu:

<https://www.gov.pl/web/wsse-katowice/smak-zycia-czyli-debata-o-dopalaczach>

<http://www.kbpn.gov.pl/portal?id=1244519>

PROGRAMY DLA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

1. PROGRAM EDUKACYJNY „ARS, CZYLI JAK DBAĆ O MIŁOŚĆ?” – dla uczniów szkół ponadpodstawowych.

Cele: Celem programu jest pogłębienie wiedzy na temat konsekwencji używania substancji psychoaktywnych m.in. alkoholu, papierosów czy narkotyków.

Grupa docelowa: Program adresowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Ramy czasowe: rok szkolny.

Metody/formy realizacji: Struktura programu oparta jest na 3 częściach, które mogą być zrealizowane w ciągu jednego dnia. Metody aktywizujące: dyskusja, wymiana doświadczeń, wywiady, praca w grupach, indywidualna.

Link do programu:

<https://www.gov.pl/web/gis/ars-czyli-jak-dbac-o-milosc--nowoczesna-edukacja-dla-mlodziezy-z-akresu-profilaktyki-uzaleznien>

2. PROGRAM EDUKACYJNY „PODSTĘPNE WZW” dla uczniów szkół ponadpodstawowych.

Cele: Upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C:
Przekazanie wiedzy na temat ryzyka zakażenia HAV, HBV i HCV

Uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki w tym zakresie

Pobudzenie do refleksji nad odpowiedzialnością dot. zachowań zdrowotnych własnych i innych ludzi

Grupa docelowa: Uczniowie szkół ponadpodstawowych.

Ramy czasowe: rok szkolny

Metody/formy realizacji: metody aktywizujące: dyskusja, wymiana doświadczeń, wywiady, praca w grupach, pogadanki, warsztaty, wystawa, konkurs, olimpiada wiedzy i inne.

Strona internetowa i poradnik metodyczny profilaktyki zakażeń HAV, HBV i HCV przeznaczony dla nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych, tablica WZW.

Linki do programu:

<https://www.gov.pl/web/wsse-katowice/podstepne-wzw>

<http://www.gwiazdanadziei.pl/podstepne-wzw>

3. PROGRAM EDUKACYJNY „ZNAMIĘ ! ZNAM JE?” dla uczniów szkół ponadpodstawowych.

Cele: wzrost wiedzy i jej usystematyzowanie społeczności lokalnej w tym szczególnie młodzieży o negatywnych skutkach

Grupa docelowa: społeczeństwo lokalne młodzież szkolna.

Ramy czasowe: rok szkolny.

Metody/formy realizacji: pogadanka, prelekcja, instruktaż, prezentacja, film, konkurs, wystawa i inne.

Materiały / do pobrania:

[Poradnik dla nauczyciela, plakat, ulotka.](#)

Linki do programu:

<https://www.gov.pl/web/wsse-katowice/znemie-znam-je>

<http://www.gwiazdanadziei.pl/znemie-znam-je>

www.akademiaczerniaka.pl/

4. PROGRAM EDUKACYJNY „WYBIERZ ŻYCIE PIERWSZY KROK” dla szkół ponadpodstawowych.

Cele: zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy.

Cele szczegółowe:

zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli HPV w jego powstawaniu, podniesienie świadomości o czynnikach zwiększających ryzyko raka szyjki macicy (profilaktyka pierwotna i wtórna), motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie, przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym, dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących badania cytologiczne im wcześniej zaczniesz się leczyć, tym łatwiejsza będzie kuracja.

Grupa docelowa: Uczniowie szkół ponadpodstawowych, rodzice i opiekunowie uczniów, kadra pedagogiczna.

Ramy czasowe: rok szkolny.

Metody/formy realizacji: metody aktywizujące: dyskusja, wymiana doświadczeń, wywiady, praca w grupach. Program edukacyjny „Wybierz Życie – Pierwszy Krok” może być realizowany w ramach ścieżki edukacyjnej (międzyprzedmiotowej) – edukacja prozdrowotna oraz w trakcie lekcji przedmiotowych, takich jak biologia, wychowanie do życia w rodzinie i w czasie innych zajęć np. godziny wychowawczej. Poszczególni nauczyciele mogą włączyć treści programowe do swoich lekcji.

Materiały / do pobrania: Dla edukatora: poradnik, prezentacja multimedialna. Dla uczniów: zakładka, strona internetowa. Dla dorosłych (rodziców, nauczycieli): składanka.

Linki do programu:

www.pierwszykrok.edu.pl/

<https://www.gov.pl/web/wsse-katowice/wybierz-zycie-pierwszy-krok>

PROGRAMY i DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNO-ZDROWOTNE DLA WSZYSTKICH PLACÓWEK OŚWIATOWYCH

1. NARODOWY PROGRAM ZDROWIA NA LATA 2021-2025

Celem strategicznym NPZ, jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu. Przy realizacji NPZ niezbędne jest uwzględnienie wpływu skutków zdrowotnych wywołanych przez epidemię COVID-19 na zdrowie populacji. Choroba ta przyczyniła się do największego kryzysu zdrowotnego w Rzeczypospolitej Polskiej po zakończeniu II wojny światowej. Z uwagi na jej specyfikę (niezależnie od konieczności nieustannego jej przeciwdziałania i zwalczania skutków) niezbędne jest zintensyfikowanie działań mających na celu promowanie zdrowia, ograniczanie narażenia na czynniki ryzyka chorób cywilizacyjnych. Epidemia COVID-19, nakładając się na epidemię przewlekłych chorób niezakaźnych, powoduje efekt negatywnej synergii. Tym bardziej istotna jest konieczność podjęcia kompleksowych, a także zgodnych z aktualną wiedzą naukową, interwencji w obszarze zdrowia publicznego, wszelkimi dostępnymi narzędziami. Cele operacyjne Programu obejmują: 1. Profilaktykę nadwagi i otyłości. 2. Profilaktykę uzależnień. 3. Promocję zdrowia psychicznego. 4. Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne. 5. Wyzwania demograficzne.

Grupa docelowa: ogół społeczeństwa.

Link do programu:

<https://www.gov.pl/web/zdrowie/npz-2021-2025>

file:///C:/Users/Gosia/Downloads/Informacja_o_zadaniach_NPZ_powierzonych_na_wniosek_w_latach_2021-2025_-_dane_za_2021.pdf

2. „KRAJOWY PROGRAM ZAPOBIEGANIA ZAKAŻENIOM HIV I ZWALCZANIA AIDS OPRACOWANY NA LATA 2022-2026” .

Cele: Ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV m.in. poprzez zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS, tj.: prowadzenie długofalowych programów profilaktyczno-edukacyjnych dla młodzieży, organizowanie uświadamiających kampanii medialnych, rozszerzanie sieci punktów wykonujących testy na obecność HIV z profesjonalnym poradnictwem, międzynarodowa wymiana doświadczeń w walce z HIV/AIDS; Poprawa jakości życia i dostępu do opieki zdrowotnej dla osób żyjących z HIV/AIDS oraz ich bliskich poprzez promowanie i wspieranie działań organizacji pozarządowych i wolontariatu w zakresie profilaktyki HIV, pomocy zakażonym HIV i chorym na AIDS, promowanie projektów integracji z chorymi.

Grupa docelowa: ogół społeczeństwa.

Metody/formy realizacji: pogadanki, prelekcje, audycje, konkursy, kampanie medialne, eventy obchody Światowego Dnia AIDS - 1 grudnia, systematyczne działania edukacyjne w zakresie zapobiegania zakażeniom HIV, edukacja i uświadamianie społeczeństwa.

Krajowe Centrum ds. Aids https://aids.gov.pl/krajowy_program/krajowyprogram20222026/

3. NARODOWA STRATEGIA ONKOLOGICZNA (NSO) NA LATA 2020-2030

Celem nadrzędnym NSO jest wzrost odsetka osób przeżywających 5 lat od zakończenia terapii onkologicznej, a także zwiększenie wykrywalności nowotworów we wczesnych stadiach oraz poprawa jakości życia w trakcie i po ukończonym leczeniu. Realizacja Narodowej Strategii Onkologicznej umożliwia odwrócenie niekorzystnych trendów takich jak fragmentacja opieki, rozproszenie świadczeń i ośrodków onkologicznych, które dotychczas wpływały na jakość leczenia onkologicznego, a co za tym idzie zwiększa szanse pacjentów na wyjście z choroby nowotworowej.

Grupa docelowa: ogół społeczeństwa, osoby chorujące i ich bliscy, lekarze i personel medyczny.

Ramy czasowe: rok kalendarzowy.

Metody/formy realizacji: pogadanki, prelekcje, konkursy, kampanie społeczne, konferencje, wystawy, eventy i inne.

<https://www.gov.pl/web/zdrowie/narodowa-strategia-onkologiczna>
file:///C:/Users/Gosia/Downloads/NSO_06_02_2020.pdf

4. NARODOWY PROGRAM OCHRONY ANTYBIOTYKÓW”.

Cele: Głównym celem (NPOA) jest poprawa bezpieczeństwa pacjentów narażonych w coraz większym stopniu na zakażenia wieloantybiotykoopornymi bakteriami a także na trudne w leczeniu pozaszpitalne inwazyjne zakażenia bakteryjne.

Grupa docelowa: ogół społeczeństwa, osoby chorujące, lekarze i personel medyczny.

Ramy czasowe: rok kalendarzowy ze szczególnym uwzględnieniem **18 listopada** – **Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach**. <http://antybiotyki.edu.pl/edwa/index.php>,

Metody/formy realizacji: wystawy, pokazy, prezentacje, konkursy, pogadanki, eventy i inne.
<http://antybiotyki.edu.pl/>

5. NARODOWY PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO na lata 2017-2022

Cele: zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym oraz kształtowanie wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji.

Grupa docelowa: ogół społeczeństwa, osoby chore, personel medyczny.

Ramy czasowe: rok kalendarzowy.

Metody/formy realizacji: kampanie społeczne, pogadanki, konferencje, gazetki ściennie, konkursy, eventy i inne.

<https://www.gov.pl/web/zdrowie/narodowy-program-ochrony-zdrowia-psychicznego1>

Działania Nieprogramowe – działania podejmowane cyklicznie związane z kalendarium imprez zdrowotnych lub organizowane w razie potrzeby.

„Bezpieczne Ferie Zimowe”.

„Bezpieczne Wakacje”.

„Brązowo ale czy zdrowo” – profilaktyka UV, nowotworowa.

„Dopalacze Wypalacze – Groźne Narkotyki”.

„Kleszcz mały czy duży źle wróży”

Zatrucia pokarmowe.

Bezpieczne grzybobranie.

Światowy Dzień Zdrowia – 7 kwiecień.

Światowy Dzień Bez Tytoniu – 31 maj.

Rzuć Palenie Razem z Nami - trzeci czwartek listopada.

Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach 18 listopada.

Profilaktyka grypy

Kampania informacyjno – edukacyjna „Lekki Tornister”.

Profilaktyka Wszawicy, Świerzbowiec

Kampania Społeczna „Mam świadomość jak być zdrowym”.

Kampania Społeczna „Zaszczep w sobie chęć szczepienia” .